

РЕШЕНИЕ

№ 641

гр. София, 11.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 169 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Иванина Ив. Пъстракова

при участието на секретаря **ДИМИТРИНА Д. НИКОЛОВА**
като разглежда докладваното от Иванина Ив. Пъстракова Гражданско дело №
20221110165839 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

В условията на обективно кумулативно съединяване са предявени установителен иск с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД и осъдителен иск по чл. 55, ал. 1, предл. 1 ЗЗД вр. чл. 34 ЗЗД

Ищцата Р. Д. К., ЕГН *****, твърди, е налице сключен договор с ответника за предоставяне на гаранция № .. от 10.05.2022 г., по силата на който ответната страна се е задължила да осигури гаранция за изпълнението на задълженията на ищцата по сключен договор за паричен заем № .. от 10.05.2022 г. с .. АД. Сочи, че в изпълнение на договорните си задължения, дружеството – заемодател и е предоставило заетата сума на стойност 500 лв. Твърди, че съгласно уговореното по заемното правоотношение се е задължила да обезпечи договора с гарант – две физически лица, поръчители, които следва да отговарят на определени условия, или банкова гаранция. В изпълнение на посоченото, на същата дата, ищцата е сключила договор за предоставяне на гаранция с ответника, като предоставеното обезпечение, предмет на договора, се изразявало в наличие на парични средства и готовност за изплащане на задълженията на кредитополучателя. С оглед приетите обезпечително – гаранционни функции от страна на ответника, ищцата се е задължила да заплаща на дружеството – ответник стойността на предоставената услуга, чрез разсрочено плащане, дължимо ведно с месечната вноска по договора за потребителски кредит. Сочи, че съгласно договора за поръчителство е следвало да предоставя дължимите парични суми за

предоставената услуга на дружеството – заемодател, което от своя страна, било упълномощено от ответника да събира в негова полза сумите, предмет на договора за поръчителство. Твърди, че задължението по заемното правоотношение е погасено, като сочи че договорът за поръчителство има характеристиката на акцесорен спрямо договора за потребителски кредит, от което следва че действието му е обусловено от валидността на облигационното отношение с .. АД. Отбелязва, че дружеството – кредитодател е едноличен собственик на капитала на .. ЕООД, като сочи че двете дружества са свързани лица. Твърди, че изискването на кредитодателя за предоставяне на гаранция, съгласно чл. 4 от договора, налага изпълнението на трудно осъществими условия от потребителя, като в същото време е неотменимо изискване за получаване на кредитно финансиране. Поддържа, че посоченото изискване е предвидено с цел да насочи потребителя към сключването на договор за обезпечение с одобрено от кредитодателя дружество, което в настоящия случай е и свързано лице. Намира посоченото за скрито възнаграждение, уговорено в полза на кредитодателя, което не е включено в посочения годишен процент на разходите /ГПР/ към договора за кредит, което по своята същност счита за заобикаляне на чл. 19, ал. 4 ЗПК. В тази връзка, сочи че според чл. 22 ЗПК договорът за потребителски кредит е недействителен, ако в съдържанието му не е посочен ГПР и общата сума, дължима от потребителя. Твърди, че печалбата на ответника от извършваната от него търговска дейност се разпределя в полза на едноличния собственик на капитала .. АД, поради което има характера на допълнително възнаграждение в полза на кредитодателя. Във връзка с изложеното, поддържа че договорът за поръчителство е нищожен поради накърняване на добрите нрави. Навежда доводи за нищожност на договора и поради противоречието му с нормативните изисквания на чл. 138 – чл. 148 ЗЗД, както и с оглед липсата на основание за сключване на договора, доколкото в нейна полза не е налице предоставена услуга от ответника. Моли съда да прогласи нищожността на сключения договор, съответно да осъди ответника да ѝ заплати частично предявеното вземане на стойност 50 лв. от общо 158,64 лв., представляващи недължимо заплатено възнаграждение, ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК от ответника е постъпил отговор на исковата молба. Счита, че предявеният от ищцата иск е недопустим поради липсата на правен интерес, респективно оспорва допустимостта му при твърдение, че съединяването на установителен и осъдителен иск при наличието на идентичност на спорния предмет не се допуска. В условията на евентуалност, в случай че предявеният иск бъде приет от съда като допустим, излага аргументи относно оспорването на неговата основателност. Намира за недоказано твърдението на ищцата относно наличието на сключен договор, доколкото такъв не е приложен към исковата молба. Навежда доводи, че предметът на дейността му е свързан с предоставяне на гаранционни сделки по занятие, за което обстоятелство следва да получава възнаграждение от потребителя. Твърди, че ищцата е имала интерес от сключването на договора доколкото същият гарантира изпълнението ѝ по договора за потребителски кредит, за което обстоятелство следва да заплати стойността на предоставената услуга. Счита, че твърдението на ищцата за нищожност на договора поради накърняване на добрите нрави е

абстрактно като липсва конкретизация относно обстоятелството кои морални принципи биват накърнени. Поддържа, че дължимото възнаграждение за предоставената услуга е съобразено с преценката на риска при обезпечаването на чужд дълг. Сочи, че съгласно договорът за потребителски кредит за ищцата е била налице възможност да избере по какъв начин да обезпечи дълга си, като това нейно право зависи от собствената ѝ преценка. В допълнение, отбелязва че аргументите в подкрепа на твърдението за недействителност на договора за потребителски кредит поради неспазване на изискванията на ЗПК не са относими към настоящото искане, доколкото касаят отделно правоотношение. Моли съда да отхвърли предявените искове като неоснователни и недоказани. Обективира искане за разноски.

С протоколно определение от 06.11.2023 г. съдът е допуснал изменение на иска, като същият следва да се счита предявен за сумата от 158.64 лв.

По делото е конституиран като трето лице помагач на ищеца .. АД.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 235 ГПК във връзка с наведените в исковата молба доводи и възразженията на ответника, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Представен е договор за паричен заем № ../10.05.2022 г., сключен между ищцата и третото лице помагач по делото.

Представено е копие от договор за предоставяне на поръчителство от 10.05.2022 г. между ищеца и ответника, от който е видно, че ответното дружество е поръчител по договор за кредит № ../10.05.2022 г., с кредитополучател Р. Д..

Прието по делото е заключение на съдебно-счетоводна експертиза от което се установява, че ищцата е заплатила по процесния договор 684 лв., от които по договора за поръчителство 158.64 лв., както и че ГПР по договора за кредит, при включване на предвиденото в Договора за поръчителство възнаграждение, възлиза на 1294.9 %.

Страните не спорят, че на 10.05.2022 г. между „..“ АД и ищцата е сключен за паричен заем № ../10.05.2022 г. за сумата от 500 лв. и фиксирана годишна лихва в размер на 40 %, и ГПР 49.14 %.

Не оспорват и че на същата дата за обезпечаване на кредита бил сключен договор за поръчителство от същата дата между ответното дружество и ищцата, с който ответникът се задължил да отговаря солидарно за дълга с ищцата при възнаграждение, от 158.64 лв.

Не се оспорва, че след отправена покана от кредитодателя, ответното дружество

изпълнило задължението по договора за кредит.

Съдът намира, че договор за кредит № ../10.05.2022 г. е потребителски – страни по него са потребител по смисъла на § 13, т. 1 ЗЗП (ответникът е физическо лице, което използва заетата сума за свои лични нужди), и небанкова финансова институция – търговец по смисъла на § 13, т. 2 ЗЗП.

За да постигне Закона за потребителския кредит целите си по чл. 2, той следва да се приложи и по отношение на договорите, с които потребител – кредитополучател сключва с трето лице възмезден договор за "гаранция" представляващ на практика възмездно поръчителство по смисъла на чл. 138 от ЗЗД. След като плащането на тази гаранция не е обусловено от неизпълнението по договора за потребителски кредит, а е неизбежно - дължи се и при точно изпълнение, и с оглед това, че включването на размера на възнаграждението по договора за гаранция ще доведе до годишен процент на разходите от близо 1294.9 %, което се установява посредством ангажираната съдебно-счетоводна експертиза, то договорът за поръчителство заобикаля разпоредбата на чл. 19, ал. 5 от ЗПК и следва да бъде приет за нищожен в своята цялост,

От заключението на вещото лице се установява, че ищецът е заплатил на ответника сумата от 158.64 лв. възнаграждение по договор за поръчителство

Основание за задържане на последната сума, която е процесната, обаче не се установи с оглед гореизложеното, предвид нищожността на договора, който я предвижда.

В този смисъл исковите претенции се явяват основателни и следва да бъдат уважени.

Относно разноските в производството:

При този изход на спора на ищеца следва да се присъдят своевременно поисканите разноски за производството в размер на 950 лв.

При тези мотиви Софийски районен съд

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА по предявения от Р. Д. К., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж. к. .. срещу .. ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ..., иск с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД **НИЩОЖНОСТТА** на договор за предоставяне на поръчителство от 10.05.2022 г. сключен между .. ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. ..., и Р. Д. К., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж. к. ...

ОСЪЖДА .. ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. .. да заплати на Р. Д. К., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж. к. .. на основание чл. 55, ал.1, предл. 1 ЗЗД сумата от **158.64** лв., платени без основание по договор за предоставяне на

поръчителство от 10.05.2022 г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба до плащането.

ОСЪЖДА .. ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. .. да заплати на Р. Д. К., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж. к. .. сумата **950** лв. – разноси в производството на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

Решението е постановено при участие на трето лице помагач на ищеца .. АД.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____